

2 CENTESIMI

Predhodnja za Monarhi ja iznaša 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Corrus 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie: vierteljährig 4 K, wöchentliche Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za svrženje objava u "Notizario d'affari" plaća se za svaku ried 2 para. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'affari nel "Notizario d'affari" si paga per ogni parola 2 cent. Tarza minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im "Notizen Anzeiger" kostet 2 h. Die mindeste Taxe 30 h.

Izlaz svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Esce ogni giorno eccettuato le domeniche e feste site 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Vite Giulla br. 1.

VIESTI

Mjestne.

Veliki sokolski ples.

Premda je subotu u večer naših ljudi bilo rastrkanih na drugim dvorim plesovima, liepi je ipak broj došao na veliki sokolski ples. Ugodno je bilo oku gledati pune puncate galerije naroda koji se je zabavljao gledajući naše junačke Sokolove i Sokolice gdje se živo i veselo zabavljaju u sjajno okićenoj dvorani. Sokolasi bili su u društvenim odorama a nječni je spol većinom bio bijelo odjevan sa trobojnom preko prajia i ramena; bila su to kao angejska bića, kao vile planinkinje došle u nizinu da svojim žarkim pogledom otjeraju za čas teške naše mišli radi životne borbe što no ju moramo u svakom pravcu voditi. Ples se je otvorio odmah iza osme sa valzerom. Na 8 1/2 došli su u dvoranu preuz. g. viceadmiral Ripper, kontreadmiral Jedina, kontreadmiral Hauser sa dva pomoćnika, te se sa zaustavili u dvorani preko pol sata, motreći skladan ples naših Sokolova. Starosta Križ dočekao je i pozdravio odlične goste te ih na odlazku ispratio. Malo za tim, na 9 1/2 došao je g. kot. kapetan Reinlein te se zaustavio preko pò sata vremena. Na pò noći bio je običajni odmor te se zatim ples nastavlja do 4 sata u jutro.

Na to u večer odaslano zastupajuće sva naša narodna društva otišlo je u kazalište gdje je bio ples društva »Società Pollese Austria« da učini svoj posjet, te je malo zatim došlo odaslano većeno društva da odvrati posjet.

Sponjnjem da se je plesalo među inim kolo i to odmah po dolazku N. P. viceadmirala i česku besedu.

Ples je vodio kao uvjek dosele osobito spretnoću vrlu sokolski brat Žunić. Iskreno moramo priznati da je to u okviru pokladama bio najljepši ples što se tiče ukusa, ljepote i animiranosti.

Čestitamo na sjajnom uspjehu našem dionomu Sokolu a napose onim vrijednim sokolima, koji su se mučili i trudili oko toga.

Čitaonica u Puli pozivlje na društveni ples koji priredjuje u velikoj dvorani Narodnoga Doma dne 13. februara 1908. u 9 sati na večer. Svirati će glasba c. i k. pješadijske pukovnije br. 87 (barun Succovaty). Ulaznica: za gg. članove i njihove obitelji K i po osobi, za gg. nečlanove K 2 po osobi. Pristup imaju osim članova samo pozvani gostovi. Odielo salonsko, gospoda; plesno, dame.

Narodna radnička organizacija. Sutra na 7 sati u večer održati će se odborska sjednica N. R. O.

Pozivlje se svi odborici da nefaljeno dođu.

U eri reda i zakona.

U nesretnom ovom gradu živimo u podpunoj eri reda i zakona, nu naravski sve naopako. Dokaz: potvrđeni občinski izbori.

Drugi dokaz je ovaj:

Dne 4. t. mj. dobili su dva naša čovjeka u Velomvrhu od c. kr. kotarskog poglavarstva naloga da u 14 dana plate

globu od 200 K u jednom građevnom poslu, ili da podnesu utok.

Kada smo dne 7. t. mj. dakle već treći dan po primitku naloga, slavno je c. kr. kotarsko glavarstvo poslalo žandara to dvojici strogim nalogom da moraju u 14 dana ili platiti ili će inače u zatvor!!!

Gospodine barune Filippe gdje smo? Radi li se ovako u Macedoniji ili u Istri? Naravski naši su se ljudi utekli odvjetniku te se pritužili proti tom nečuvenom kršenju zakona i to sa strane oblasti.

Narodni darovi.

Za Družbu sv. Ćirila i Metoda primili smo:

Gosp. Stojan Gacesa, trgovac uvjđe, K 2. — Živio!

Terorizam socijalista.

Sinoćnim prvim vlakom imalo je doći kakvih desetak pekara iz Marburga po naručbi udruge pekara. Doznajući za to oni u »Arco Romano« sakupili su sve što se sakupiti dađe i zavedoše štrajkaše pekare u velikom mnoštvu te dočekaše dolazak pekara. Policija obavještena o tome pripravlja se u liepomi broju te u vrijeme došla na kolodvor, nu moć je njezina nikakva pred kamorinim saveznicima. Osobito je se istaknuo »drug« Percovich te osornim načinim zapovjedao stražarima da puste nađoše pekare, što ovi i učiniliše te ih socijalisti odvedoše u »Arco Romano«.

Jednoga je samoga pekara mogao dobiti g. Gomizelj ravnatelj pekarnice Hillebrandt u ulici Sergia te teškom mukom ga je dopratio do vratija pekarnice gdje ga je redarstvo pustilo socijalistima!

Sutra ćemo se nanovo osvrnuti na stvar.

Razne.

† Biskup dr. Antun Maurović.

U noći od petka do subote u 11 sati umro je nakon duge i teške bolesti biskup senjsko-modruški dr. Antun Maurović u 57 godini života a 12 godina biskupovanja. Bio je dobar pastir stada svome, vjerno je čuvao baštinu sv. Ćirila i Metoda, staroslavensku liturgiju. Blaga mu u narodu uspomena a od Boga vječna nagrada. Sproved će se vršiti sutra.

Braćo pomozite!

Srđce nam krvari kad primamo listova u kojima naš narod moli i zaklinje da mu se prikrbi hrvatska škola; dođje više puta ljudi iz dobro napućenih sela pa se izjavljuju pripravnim pomoći bezplatnim zidanjem, pomaganjem kod prenoša materijala samo da čim prije ugledaju kravo potrebitu školu. Narod je već odavna uvidio od kolike mu je potrebe škola, nepismeni ljudi uživaju videći njihovu djecu koja mogu polaziti školu te se tako naučiti pismu.

A Vlada, barbarska Vlada u nesretnoj, zapuštenoj ovoj zemlji Istri mari za to narad kao za lanjski snieg. Bogu je za plakat slušajući istarsku sirotinju gdje bolnim glasom pita: školu nam dajte!

Čini ti se da slušaš bosansku raju gdje vapije: hjeba, hjeba gospodar... .

I mi upućujemo naš narod na Družbu sv. Ćirila i Metoda, ali pri tome je tužno naše srđce jer znamo, da će teško moći

Družba svima udovoljiti jer potreba je velika a sredstva su mala. Bol naša je tim veća kad vidimo ogromno raarano djelovanje »Legu« kojoj je uspjelo i pomoću pravare dobivati od naših žuljeva liepu godišnju podporu, koja dobiva bezbroj tisuća iz Italije i napokom koju velikim svotama podpomažu talijanski i hrvatski izrodni.

Uzaludu nam se je boriti samo rječima, novca se hoće i to mnogo, jer bez novca nećemo ništa postignuti.

To vriedi za političko i školsko polje. Nedavno smo vidili koliko je pustih tisućaka preko samoga jednoga talijanskoga lista unislo, za »Legu«. Danas navadjamo primjer Dalmacije. U toj našoj posestrimi sa 97,2% našeg naroda, talijanski se tako žilavp drže da im se moramo diviti. Na pr. Zadarska »legina« podružnica imala je lanjske godine kruna 43.229:12 prihoda, a »Legu Nazionale« uzdržava u Dalmaciji 6 škola i 3 dječja vrtića sa 30 učiteljskih bilo prvih, bilo pomoćnih sila!

Zađar sa malo više od 9 tisuća talijana sakupio je to preko 43 tisuća kruna!

Ovdje brojevi govore dostatno a mi se ozbiljno zamislimo. S druge strane u Splitu, najvećem dalmatinskom gradu, sa preko 20.000 stanovnika, već d v i e godine nemože se nikada sakupiti dovoljan broj članova za glavnu skupštinu tamošnje Podružnice!

»Legu« otvara svoje škole u svakom m i najmanjem mjestancu bez obzira govori li se tu talijanski ili ne; dosta je samo da imade desetoricu »istrijanca« ili u Dalmaciji »dalmatinaca-tolomaša« pa makar i ne znali niti otca talijanski zvati.

Premino se ota sda i koliko god svaki od nas uzmogne dajmo, poklonimo našoj miljenici »Družbi sv. Ćirila i Metoda«. Osobito vi imućenici, nema sv mnogo jer smo većinom siromasi, ali ipak u koliko vas poznamo mogli biste nekoi i dublje u žep sngnuti a da ne bi za to ništa slaboga oćutili. Pomozite »Družbi« i ime će vaše zahvalni narod ponosom spominjati, uspomenu vašu blagoslavit.

Pomozite, jer neprijatelj ne spava, već grozničavo radi.

Hrvatska matura i Austrija.

Pod ovim naslovom iznaša »Pokret« od 5. II. nepriliku jednoga Istranina, koji je molio mjesto na financiji u Trstu, radi svjedočbe zrelosti stečene na susačkoj gimnaziji. U članku među ostalim veli se »eto sada se prave neprilike i onim austr. državljanima«, iz ovoga bi tko mislio, da je austr. vlada prije priznavala neposrednu valjanost svje. l. ispita zrelosti stečenih u Hrvatskoj, ali u istinu nije nikada priznavala valjanost tim svjedočbama. Dapaće kolale su glasine, da otkad bude matura na pazinskoj gimnaziji ne će u oće vriediti položena matuzi od strane Istrana u Hrvatskoj.

Stoga tko želi, da mu svjed. zrelosti vriedi u Austriji, mora ju poslati uz molbu biljevanom biljegom od 1 K na ministarstvo nastave, da joj naknadno prizna valjanost. Na riješenje treba čekati oko dva mjeseca. Naredba ministar. nastave od 8. ožujka 1869., drž. zak. list br. 32.

ovlaštuje ministra nastave, da iznimno može dozvoliti, da neko položi maturu u kojoj inozemnoj gimnaziji ili da na takvoj gimnaziji stečenoj zrelosti naknadno prizna valjanost — to vriedi za sve naše djake, koji su položili ispit zrelosti u Hrvatskoj. Samo za interne sveučilišne potrebe dovoljno je prevedenoj svjedočbi na njemački potvrda jednog profesora slaviste u Beču dra. Rešetar, u Gracu dra. Murka a to vriedi i za hrv. svj. zrelosti stečene u Austriji. Svakome našem djaku, koji dođje iz zagrebačkog sveučilišta na austr. sveučilište, a nije si pribavio gore spomenutih potvrda valjanosti svjed. zrelosti, bude mu na indeksu štampano od dekana, da ne može nikakvog ispita polagati na austr. sveučilištu, dok ne steče priznanje valjanosti ispita zrelosti.

Bez ovog naknadnog priznanja valjanosti ispita zrelosti ne će se nijednoga pravnik iz Istre i Dalmacije prema ustanovi toč. t. min. naredbe od 10. X. 1902. br. 32.212., pripustiti doknadnom ispitu u Beču. Toľiko za ravnaje mlađjina kolegama! Mislim, da bi naši zastupnici mogli poradići oko toga, da su ova formalna apsurdnost ukine, kad je već ista naučna osnova u Hrvatskoj kao što je u Austriji.

F. S. akademikar.

Creš.

Dne 25. pr. mj. izgorjela je do temelja kuća braće Ivana i Frane Kušić u Loznati tako te oni sa devetero neoksrbljene djece ustađoše na putu. Da se doskoči pogorelcima odlučilo se u Cresu prirediti jednu zabavu čija je čista dobit biti za pogorele; nu pošto će to biti malo, obraća se odbor »Gospod. i Konsumnog društva« u Cresu na sve rodoljube da priskoče milodincima u pomoć pogorelcima.

Ljudi osjegurajte si kuće!

Dogodi se više puta da komu izgori kuća neosjegurana, pa junđnik dođje najednput na prosjački štap; dočim da je kuću osjegurao te redovito plaćao ono malo kruna na godinu društvo bi ga naknadilo za pretrpljenu štetu i nebi bio primoran uticati se tudjoj pomoći a gorak je novčić milostinje.

Upozorujemo stoga naše ljude neka si osiguraju kuće i pokućstvo. I mi ćemo uvjek biti pripravni dati sve potrebite u-pute koji nas bude pitao.

U Portugalskoj.

U subotu 8. t. mj. vršio se je sprovod pokoj. kralja Karla i sina Aloisa.

Na 1 i pò popod. krenula je žalobna povorka put crkve sv. Vinka. Pratiću ju je mnoštvo dostojanstvenika i zastupnika iz inozemstva. Svi su dućani i poduzeća zatvoreni u znak korote.

Pokop će se vršiti danas.

Inače ništa osobitoga u Portugalskoj, mir se vraća u zemlji, te je nađe da ta toli iskušena država nađje malo poćitka i pravoga napredka.

Hrvati i Hrvatic!

Sjetite se svakom zgodom »Družbe sv. Ćirila i Metoda« za Istru. Upotrebljavajte Družbine marke, a svaka zapada samo i novčić. Kupujte uvjek Družbine šigice, cigaretni papir i druge proizvode.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

La procella.

Sotto questo titolo l'organo di via Sorgia scrive l'altro a proposito di certe minacce proferite pretosamente dal pres. dei ministri Beck contro l'italianità di Trieste e dell'Istria, e di un certo preteso intervento nientemeno che di S. M. l'Imperatore!

Bravi i ciarlantani, dopo che il Governo vi asseconda in tutto e per tutto, dopo che confermò quella mostruosità di elezioni comunali di Pola, che nessun governo al mondo avrebbe confermato, dopo che avete la carta bianca per commettere tutte le più immaginabili illegalità a danno del nostro popolo e degli onesti italiani i quali d'irredentismo politico non ne vogliono udire parlare, dopo tutto ciò scrivete ancora di «minacce» contro la vostra «italianità».

Con queste misure di pari passo — così continua quell'organo — si sarebbe proceduto in Istria facendo riuscire le elezioni dietali in modo da assicurare ai croati la maggioranza.

Sappiano i nostri avversari, i cocciuti e ignoranti sedicenti liberali, che noi croati i quali nell'Istria costituimmo l'assoluta maggioranza della popolazione non abbiamo bisogno di protezione alcuna né di minacce da parte del governo e nessun avversario, ma abbiamo solamente bisogno di giustizia e del voto universale diretto e segreto e allora sparirà quello anacronismo dei tempi moderni che una stragrande maggioranza dietale rappresenta la minoranza della popolazione e viceversa. Nascerà allora quello che successe il 14 maggio 1907 quantunque la distrettazione dei collegi fosse stata tutta a nostro danno.

È indecoroso, è brutto, è indegno di portare in campo l'augusta persona di S. M. l'Imperatore facendolo protettore della... camorra, dell'irredentismo!

Tenete bene a mente voi tutti che, protetti ancora da molti fattori dell'alto, sgovernate questa nostra povera provincia, che il redde rationem deve venire e come spari la vostra borja del 1897 quando orgogliosi scriveste $4 + 1 = 5$, cioè quattro italiani-liberali e un solo croato rappresentano l'Istria al Parlamento, così pure sparirà l'ingiusta proporzione dei rappresentanti dietali.

A nulla vi varranno tutte le bugie, tutte le fandonie, a nulla vi varrà l'abuso del sacro nome dell'amato nostro Sire. Il popolo tutto, sia croato che italiano, comprenderà la vera situazione e voi dovete sparire. In nessun luogo dell'Austria non avrete tanta libertà come la avete a Pola dopo d'averne fatto più che Bertoldo: avete ragione di giubilare ancora perché voi li dire che la misura non è ricolma ancora, ma lo sarà presto, e allora ci rivedremo.

La festa al «Belvedere».

La festa al «Belvedere» indetta dal «Circolo cattolico di lettura» riuscì benissimo. La grande sala dell'Hotel era gremita di popolo e tutti i dilettanti eseguirono a soddisfazione generale le loro parti. Il discorso al punto 4. del programma dovette cadere causa l'indisposizione di Mons. Zanetti; in sua vece il M. R. Don Colombini con brevi e calde parole commemorò S. S. Pio X e S. M. Francesco Giuseppe I. La banda dei Veterani allietava la festa.

Il ballo della Società Austria.

Questo ballo riuscì pure a dovere. Sul poggiorlo sovrastante l'entrata v'era un

trasparente vivamente illuminato, coll'indicazione degli anni 1848—1908. La sala riccamente addobbata. Il concorso di pubblico numeroso. V'intervennero pure S. E. il Viceamm. de Ripper e il cap. distrett. Reinlein. Barba Dinko non intervenne, ma si fece rappresentare dal dott. Bregato. Fuori del teatro alcuni cagnolini della camorra controllavano chi entrava in teatro.

Del resto constatiamo con piacere che presso i «Sokolasi», i «cattolici» e gli «austriaci» riuscì tutto in perfetto ordine senza incidenti di sorta. Se non fosse ancora la protezione che ha la camorra dal bravo governo austriaco subentrerebbe presto un'era di vera e duratura pace fra la nostra popolazione.

Vlastnik i redavac: Tiskara LAGINJA i di Odgovorni urednik - J. Kusak

Javna zahvala.

Podpisani zahvaljuju se ovime najsrdačnije potpovanomu proforskomu zboru i učenicima c. k. nautičke škole, prijateljima i znancima, koji njim izkazahu svoju sućut prigodom smrti njihovog nezabornog sina

Ulderika Capponi

učenika c. k. nautičke škole, te osobito onim koji dođoše dopriniti premilog pokojnika do hladnoga groba.

Mali Lošinj, dne 7. veljače 1908.

Raztuženi supruzi Capponi.

N. 236.

Avviso di concorso.

Col presente viene aperto il concorso al posto di segretario cassiere del Comune locale di Canfanaro.

Al posto medesimo vi congiunto l'annuo emolumento di cor. 1600 e l'alloggio in natura nonché le remunerazioni da liquidarsi annualmente per le gestioni dei fondi scolastico e confraternale.

Il posto pel momento è provvisorio, diverrà stabile a norma della legge provinciale del 12 agosto 1907 sugli impiegati comunali.

Alle istanze da prodursi alla Podestaria di Canfanaro fino tutto 29 febbraio 1908 saranno da allegarsi i documenti comprovanti: l'età del concorrente, la pertinenza, gli studi percorsi, i servizi prestati nonché la perfetta conoscenza della lingua italiana e della croata.

Dalla Podestaria di Canfanaro

li 1 febbraio 1908.

Il Podestà:

Giovanni Basilisco.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

TEO ŽELI KUPITI izvrstnoga istarskoga vina iz Porčke okolice neka se obrati za upute na naše uredništvo. Jamci se za finoću vrsti i nisku cijenu. Ima ga raspoloživo do 120 hekta. 92

IZUČEN MESARSKI POMOĆNIK traži službu u mjestu a i vani po Istri, Dalmaciji, Trstu, Rieci itd. Ponude uredništvu lista. 88

VENDESI casa in città a buone condizioni. Rivolgersi all'«Omnibus». 89

VENDESI un carrozetto a 2 ruote. Rivolgersi all'«Omnibus». 90

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia 1 stare novine po 8 novčića kilogram. 86

VENDESI acquavite di vinaccia, di suini, di ginepro, vini delle migliori qualità domestiche, liquori in ispecie la specialità «liquore di marasca» presso Andrea Bastianich negoziante con distilleria e cave di cemento Albona. 78

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia i vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86a

KOJI PRODAJE i kupuje rabijeno pokukstvo neka se obrati F. Barbalic ugao ulice Sissano-Diana. 74a

TAPETAR Enrico Agolanti u ulici Sissano 8 prima svakovratne naručbe koje točno izvršuje u njegovoj radionici i u stanu, Cienne umjerene. 73a

CHI VENDE e compra mobili usati si rivolga a F. Barbalic Via Sissano angolo Via Diana. 74

TAPPEZZIERE con proprio laboratorio di Enrico Agolanti in Via Sissano N. 8. Assume ogni lavoro che eseguisce puntualmente nel suo laboratorio e a richiesta a domicilio. Prezzi miti. 73

Pučkim školama i konsumnim društima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskane potrebe za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

JEFTINO I BRZO. CEDULJICE sv. ispovjed i pričest izradjuje NARODNA TISKARA LAGINJA i dr. — PULA Via Giulia, 1. JEFTINO I BRZO.

Grande Deposito Aceto POLA, angolo via Sissano e via Diana presso FRANCESCO BARBALIC Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent. Il litro e oltre 20 litri a 10 cent. Il litro.

Veliko skladište octa (kvasine) PULA, na uglu ulica Sissano i Diana kod FRANA BARBALICA! Ciena: Do 20 litara po 12 para litar, preko 20 litara po 10 para.

PEČATE Iz GUME izradjuje tiskara Laginja i dr. Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnih dionova jedan ili više po kruna so. Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te pisa od istoga 4 1/2%. disto bez ikakvog odbitka. Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio vodi ili manji rok za odkas, uz odkas od 3 dana. Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenioe i sadružnice uz garanciju. Uredovni sati svaki dan od 9—12 anti prije podne i 3—6 anti poslije podne; u nedjelju i blagdanoe ostm Julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne. Družvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod doazno, gdje se dobivaju pobliže informacije. Ravništvo.

J. Kopac Svjećarna na paru J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7. Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. glavnom obdinstvu svijeće iz prijesnog pčelionog voska Kilogram po K 5.— Za prijesnost jamcim a K 2.000. Tuzina Myrrhae, Styrax, štitka i stakla za vječno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Dr. Trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, voštene svitke i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Želi vosak kupujez u svakoj množini po najvišoj doovnoj cijeni. Na najkvoj baljama otkazak franko.